

Anar fent

La darrera universitat que els governs de l'extinta UCD posaren en circulació fou la de les Illes Balears, que va ser creada per una llei de l'estat de 1979. D'aquesta manera es donava satisfacció a les aspiracions de certes minories del poble de la nostra comunitat autònoma, el qual, cal recordar-ho, ha fet, massa sovint, de la meselleria signe d'identitat. Ja s'impartien aleshores alguns estudis, que depenien administrativament de la Universitat de Barcelona i de l'Autònoma de Barcelona. La tria d'aquests estudis havia depès més de l'existència d'erudits locals relacionats que de les necessitats i possibilitats reals de les illes. S'havien centrat entorn de la història i la química. En el moment de transferir-se el guiatge administratiu de les universitats de Barcelona es van perdre moltes possibilitats docents. Per causes que no vull contar la Universitat que aleshores s'anomenava "una Universidad con sede en Palma de Mallorca" va romandre ensofocada i immòbil sense demanar cap millorament de la seva oferta educativa ni del seu patrimoni. Als inicis dels vuitanta els darrers governs de la UCD instauren una repartidora areu de l'estat, que permeté l'ampliació, per bé que virtual, de la dita oferta a la majoria de les universitats públiques. Només la UIB romangué fora d'aquest comerç, malgrat que cal dir que els únics que es

pot blasmar justament són els responsables de la direcció de llavors.

Aquestes circumstàncies erosionaren força la seva capacitat d'expansió, de manera que se situà en els llocs de cua en engegar-se el gran canvi universitari actual.

A la fi de l'any 1982 pren possessió el primer govern del PSOE. Aquest partit i el ministre que tenia les responsabilitats d'Educació s'havien compromès de debò en un canvi estructural del sistema universitari. Van servir aquest compromís, amb un xic de timidesa, per això. L'honorament del engatjament va obligar a dotar amb pressupost i infraestructura les universitats que tenien concedits estudis sobre el paper, i d'aquesta manera la UIB va haver d'esperar encara més a recuperar el terreny que els anteriors governs i la seva incapacitat li havien fet perdre.

L'any 1983 es va promulgar la Llei de Reforma Universitària i es va donar camí lliure a l'autogovern de les universitats, gràcies a la possibilitat que se les reconeix de redactar els propis estatuts. L'any 1985 van ser aprovats els primers estatuts de la nostra Universitat, reformats ara fa un any. A partir de llavors es va poder dissenyar un model de desenvolupament propi que ens ha dut a la situació actual.

La UIB ha estat dreçada damunt un model departamental, a l'estil de les universitats de tradició anglòfona. Pel que fa al seu voltant físic, es va triar una estructuració de campus, de tal manera que es pogués ampliar fàcilment les instal·lacions en el procés de creixement de la institució, i que la pot habilitar a potenciar ara un parc tecnològic. Aquest disseny de "campus" universitari de la UIB ha estat un model de col·laboració entre el govern de l'estat i el d'una comunitat autònoma comandada per un partit polític de signe oposat: per requeriment del

govern de la CAIB, que no te competències en matèria educativa, el nostre Parlament va aprovar un crèdit extraordinari de 600 milions de pessetes que permeten adquirir els actuals terrenys de la carretera de Valldemossa. El MEC va llançar un pla d'equipaments i d'infraestructura que pot arribar a més de 10.000 milions de pessetes en els pròxims quatre o cinc anys. D'aquesta manera s'ha aconseguit reguanyar part del temps que s'havia perdut al començament de la nostra existència com a entitat autònoma.

Aquesta recuperació ha estat confirmada per una classificació de les universitats de l'estat segons la seva activitat de recerca, que fa molt poc es feia pública. La nostra Universitat va quedar en el lloc vuitè en el classificació global i va ocupar primers i segons llocs en camps científics sectorials. Continuar per aquesta sendera és un dels principals reptes que tenim per al futur, conjuntament amb el millor de la nostra oferta educativa i la qualitat de la docència. La breu història que he exposat ens autoritza a creure que podem tenir èxit en aquesta comesa.

N. Batle
Rector de la Universitat
de les Illes Balears